

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoZp/1/2026
Identifikačné číslo spisu:	1513235975
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1513235975.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. V., narodenej XX.XX.XXXX, V., P. XXXX/X, zastúpenej advokátskou kanceláriou Consilior Iuris s. r. o., Bratislava, Radlinského 51, IČO: 47 231 157, proti žalovanému OT kredit Slovakia, a. s., Bratislava, Mostová 2, IČO: 36 660 850, zastúpeného advokátskou kanceláriou Studio Legale, s. r. o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 36 811 874, o určenie neexistencie záložného práva v prospech žalovaného, vedenom na Okresnom súde Bratislava V, v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV pod sp. zn. B5-10C/366/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2025 sp. zn. 7Co/23/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a

Žalobkyňa má nárok voči žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 11. októbra 2013 a po pripustení zmeny žaloby uznesením č. k. 10C/366/2013-438 zo dňa 14. júna 2018 domáhala určenia, že na byte nie je (neexistuje) záložné právo v prospech žalovaného, zriadené na základe Zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnosti z 29. mája 2013, uzavretej medzi žalobkyňou ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom, na skutkovom základe, že predmetom záložného práva sú nehnuteľnosti, byt č. X nachádzajúci sa 7. nadzemnom podlaží bytového domu na ulici P. Č.. X, X v V., súp. č. XXXX, postaveného na pozemkoch parcely registra C parc. č. XXXX a XXXX, vchod P. Č.. X a na prislúchajúcom spoluvlastníckom podiele na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu o veľkosti 1426/100000, zapísaných na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie P., obec V. - m. č. P., okres V. (ďalej aj len ako „byt“).

2. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. októbra 2018 č. k. 10C/366/2013 žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 151a, § 151b ods. 1 prvá veta a ods. 2, § 151c ods. 1, 2, 3, § 151j ods. 1, 2, § 151m ods. 6, § 37 ods. 1, § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“, § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) a vecne tým, že v

intenciách prvého rozhodnutia odvolacieho súdu - uznesenia č. k. 7Co/378/2016-366 z 30. augusta 2017, posudzoval charakter Zmluvy o úvere č. 132011 z 22. decembra 2011, v znení jej dodatku z 29. mája 2013, uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a E. Č. ako dlžníčkou, riadiac sa právnymi úvahami druhoinštančného súdu, že v danom prípade nebolo možné bez prihliadnutia na právny charakter hlavného záväzku dospieť k záveru o tom, že medzi stranami uzavretú Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti (bytu) z 29. mája 2013 (ďalej len „Záložná zmluva“) je potrebné posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú. Záložná zmluva slúžila na zabezpečenie záväzku, ktorý vyplýval z Dodatku č. 1 Zmluvy o úvere z 29. mája 2013 uzavretej s E. Č., na sumu úveru 40 000 eur, z ktorej Zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaný poskytol ako veriteľ dlžníčke úver s dohodnutým zmluvným úrokom 26,4 % p. a. a dlžníčka sa zaviazala poskytnuté prostriedky veriteľovi vrátiť najneskôr do 22. decembra 2012, v zmysle Dodatku z 29. mája 2013 do 29. mája 2014. Zo záhlavia samotnej úverovej zmluvy ako i jej dodatku bolo nesporné, že úverový vzťah vznikol medzi E. Č. ako dlžníčkou, jedná sa o úverovú zmluvu podnikateľskú, nie o zmluvu spotrebiteľskú, keď zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, dlžníčka E. Č. je špecifikovaná IČO-m a číslom zápisu do živnostenského registra. Obchodnoprávny charakter zmluvy je podporený v článku 4 - Účel úveru: podnikateľský prevádzkový úver, tento podporuje i rozhodcovská doložka v Dodatku č. 1. Skutočnosť, že uvedenú sumu 40 000 eur z tohto úverového vzťahu neeviduje dlžníčka vo svojom účtovníctve, nemôže byť na zodpovednosti žalovaného, ktorý jej tento úver poskytol na podnikanie, tvrdenie o ich použití na iný (súkromný) účel je vo vzťahu k obchodnoprávnemu a podnikateľskému charakteru úverového vzťahu irelevantné. Hlavná Zmluva o úvere č. 132011 z 22. decembra 2011, v znení jej dodatku z 29. mája 2013 (ktorej platnosť strany nenamietali) bola uzavretá medzi podnikateľmi (žalovaným a dlžníčkou - fyzickou osobou, podnikateľom), avšak zabezpečovací prostriedok bol uzatvorený medzi podnikateľom (žalovaným) a fyzickou osobou - nepodnikateľom (žalobkyňou). Súd prehodnotil dôkazy - výsluch svedkov E. Č. a C.. M. dospel k záveru, že napádaná Záložná zmluva bola uzatvorená zo strany žalobkyne po zrejmej úvahe, patričnom vysvetlení a bez omylu a absencie slobodnej vôle takúto zmluvu uzavrieť. Mal za preukázané, že žalobkyňa mala vedomosť o tom, že dlh na základe Zmluvy o úvere č. 2010/06 z 20. augusta 2010 bol splatený, že žalobkyňa bola opätovne zapísaná ako vlastníčka bytu. Žalobkyňa bola v čase podpisu Záložnej zmluvy evidovaná v katastri nehnuteľností ako vlastníka zálohu, čo bolo preukázané potvrdením Okresného úradu, katastrálny odbor, preto tento dôvod neplatnosti napádanej Záložnej zmluvy bol podľa súdu prvej inštancie nedôvodný. Pokiaľ išlo o dôvod neplatnosti Záložnej zmluvy pre nevedomosť, že žalobkyňa zabezpečuje nový záväzok, súd prvej inštancie bol toho názoru, že na prvej strane každej zabezpečovacej zmluvy je presne a zrozumiteľne uvedený záväzok dlžníčky, ktorý sa zabezpečuje, vrátane úverových podmienok, a to výškou záväzku, úrokovou sadzbou a konečnou splatnosťou úveru, čo znamená, že žalobkyňa vedela, aký záväzok dlžníčky zabezpečuje. Žalovaný nemal v zmysle ust. § 151md ods. 3 Občianskeho zákonníka povinnosť žalobkyni doručovať listiny o zániku zabezpečovacieho inštitútu, ktorý zánik zabezpečovacieho prevodu z 22. augusta 2010 a z 22. decembra 2011 bol doručovaný osobne aj žalobkyni následne potvrdený oznámením príslušnej správy katastra. Z napadnutej Záložnej zmluvy jasne vyplývalo, že sa zabezpečuje už existujúci v poradí druhý úver dlžníčky (bod 2.1, 2.3) ako aj Dodatok č. 1 k Zmluve o úvere č. 132011, ktorým sa posunula konečná splatnosť úveru do 29. mája 2014 a kvôli ktorému sa zmluvné strany dňa 29. mája 2013 stretli. Tvrdenie žalobkyne, že bola pri podpise Záložnej zmluvy uvedená do omylu, nemá oporu v hodnovernom dôkaze. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žalobkyňa nebola uvedená do omylu, vedela, že dlh ktorý zabezpečovala napádanou Zmluvou o zabezpečovacom práve je novým dlhom zo zmluvy č. 132011 z 22. decembra 2011 a Dodatku č. 1 k nej, nevedomosť o tom, že vlastnícke právo k nehnuteľnosti prešlo späť na ňu nespôsobuje omyl prejavu podpísania a uzavretia napádanej Záložnej zmluvy. Zo skutočnosti, že 29. mája 2013 uzatvoril žalovaný s dlžníčkou dodatok k Zmluve o úvere č. 132011 (v ktorom sa dlžníčka zaviazala uhradiť poskytnutý úver z 22. decembra 2011 do 29. mája 2014) a v rovnaký deň aj Záložnú zmluvu, mal za pravdepodobné, že ju žalobkyňa podpísala z dôvodu možnej realizácie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, ktorý jej bol oznámený 3. apríla 2013, teda z obavy, že príde o byt. V tento deň žalovaný doručil správe katastra vyhlásenie o vzdaní sa zabezpečovacieho prevodu práva. S poukazom na charakter Záložnej zmluvy ako zabezpečovacieho inštitútu uviedol, že žalobkyňa si už pri uzatváraní zmluvy musela byť vedomá toho, že môže v budúcnosti nastať situácia, že strana, ktorá na seba prevzala záväzok zo zmluvy, ho nebude schopná dobrovoľne splniť. Žalovaný ako účastník obchodnoprávneho záväzkového vzťahu Zmluvy o

úvere, v znení jej Dodatku z 29. mája 2013, ktorý je stranou oprávnenou domáhať sa splnenia konkrétnej povinnosti, si zabezpečuje splnenie hlavného záväzku záväzkom vedľajším, čím popri sebe pôsobia dva záväzky, dva obchodnoprávne záväzkové vzťahy a obvykle právny osud vedľajšieho záväzkového vzťahu nasleduje právny osud hlavného právneho vzťahu a zánik hlavného záväzku má za následok zánik vedľajšieho záväzku. Prehodnotil svoje predchádzajúce posúdenie tak, že Záložnú zmluvu nemožno považovať za spotrebiteľskú, pretože ako akcesorický vzťah k Zmluve o úvere č. 132011 z 22. decembra 2011, v znení jej Dodatku z 29. mája 2013, ktorá je obchodnoprávnym záväzkom, je riadená rovnakým obchodnoprávnym režimom. Ďalšie dôvody neplatnosti Záložnej zmluvy (jej podpísanie skôr ako vznikol zabezpečovaný záväzok z Dodatku č. 1 Zmluvy o úvere č. 132011, jej podpísanie C.. U. M. ako predsedom predstavenstva, ktorý v tom čase nebol oprávnený konať za žalovaného, nepomer hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke) vyhodnotil súd prvej inštancie s odkazom na vykonané dokazovanie ako nedôvodné. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona číslo 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len „CSP“) a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 31. marca 2021 sp. zn. 7Co/47/2019 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdil; žalovanému priznal voči žalobkyne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že spotrebiteľským vzťahom je aj záložná zmluva, avšak len tá, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou (hlavnou) a záložná zmluva sama osebe, bez posúdenia hlavného záväzku, nespĺňa definíciu spotrebiteľskej zmluvy. Napádanú Záložnú zmluvu tak nemožno považovať za spotrebiteľskú, pretože ako akcesorický vzťah k Úverovej zmluve č. 132011 z 22. decembra 2011, v znení jej Dodatku z 29. mája 2013, je riadená obchodnoprávnym režimom. Z uvedeného záveru o tom, že žalobkyňa nevystupovala pri uzavretí Záložnej zmluvy ako spotrebiteľ vyplývalo, že nie je dôvodná jej argumentácia, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s aplikáciou noriem na ochranu slabšej strany pri posudzovaní platnosti Záložnej zmluvy, vrátane námietok ohľadne neprimeraných podmienok spôsobujúcich neplatnosť Záložnej zmluvy (neprimeranej hodnoty zálohu k hodnote zabezpečovaného záväzku, rozporu s dobrými mravmi, spôsobe splácania úveru a výšok splátok). Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s tým, že žalobkyňa nepreukázala existenciu dôvodov neplatnosti Záložnej zmluvy z dôvodu, že ju uzavrela v omyle a tiesni, teda existenciu nedostatku náležitosti vôle podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rovnako prvoinštančný súd správne vyhodnotil, že s ohľadom na okolnosti uzatvárania Záložnej zmluvy je táto zmluva platným právnym úkonom, ktorý neodporoval zákonu, ani ho nijakým spôsobom neobchádzal, a to s odkazom na výsluchy svedkov E.Q. Č. a C.. U. M., ako aj na to, že Záložná zmluva bola uzatvorená zo strany žalobkyne po zrelej úvahe, patričnom vysvetlení zmluvných inštrumentov, bez omylu a absencie slobodnej vôle takúto zmluvu uzavrieť. Z vykonaného dokazovania (s prihliadnutím na priateľské vzťahy žalobkyne a dlžníčky E. Č.) vyplynulo aj to že, na žalobkyňu nebol vyvíjaný žiaden nátlak pri uzatváraní Záložnej zmluvy, žalobkyňa mala vedomosť o jednotlivých úveroch dlžníčky, ich príp. nesplácaní alebo ich platení a s tým súvisiacim zánikom zabezpečenia. V prípade uzavretej Záložnej zmluvy žalobkyňa vedela, aký záväzok dlžníčky zabezpečuje, že ide o dlh v zmysle Zmluvy o úvere č. 132011 v znení Dodatku z 29. mája 2013. Rovnako nie je možné prisvedčiť argumentácii žalobkyne ohľadne absolútnej neplatnosti Záložnej zmluvy z dôvodu neexistencie záväzku zo Zmluvy o úvere č. 132011 v znení Dodatku z 29. mája 2013 v čase uzatvárania Záložnej zmluvy dovodiť poradím osvedčených podpisov (číslo overovacej doložky) podľa notárskeho centrálného registra (teda podpísaním Záložnej zmluvy skôr ako vznikol záväzok z Dodatku č. 1 Zmluvy o úvere), a to mimo iné s ohľadom na to, že čo sa týka formy právneho úkonu, pre platnosť úverovej zmluvy Obchodný zákonník (ust. § 497 Obchodného zákonníka) nevyžaduje ani len písomnú formu tohto úkonu, a už vôbec nie osvedčený podpis ktorejkoľvek zo strán úverovej zmluvy (veriteľa alebo dlžníka). Dôvod neplatnosti Záložnej zmluvy spočívajúci v jej podpísaní C.. U. M. ako predsedom predstavenstva, ktorý podľa žalobkyne v tom čase nebol oprávnený konať za žalovaného, vyhodnotil súd prvej inštancie s odkazom na vykonané dokazovanie ako nedôvodný. S týmto konštatovaním sa odvolací súd plne stotožnil a doplnil, že ide o účelové tvrdenie žalobkyne, keď C.. M. preukázateľne bol nepretržite (i napriek opakovanému zvoleniu do funkcie) predsedom predstavenstva od 30. júla 2007 (a je ním aj dnes). Zapisovaným údajom do obchodného registra je deň vzniku funkcie a po jej skončení deň skončenia funkcie, jeho opakované

zvolenie dozornou radou na nasledujúce 5-ročné funkčné obdobie bez prerušenia (kontinuálne) takýmto údajom nie je, keďže napokon fakticky o žiadnu zmenu o zapísaných údajoch ani nejde. Odvolací súd poukázal aj na to, že zápis dňa vzniku funkcie do obchodného registra nemá konštitutívne účinky. Oprávnenie C.. M. ako predsedu predstavenstva konať v mene žalovaného vyplývalo zo zápisu v obchodnom registri, bolo v súlade so skutočným stavom a nebolo žalobkyňou nijak spochybňované. V podanom odvolaní odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie nevykonával dôkaz, a to sprístupnenie zoznamu prihlásených pohľadávok a výsluch správkyne konkurznej podstaty dlžníčky E. Č.. Odvolací súd poukázal na to, že v danej veci správkyňa konkurznej podstaty odpovedala na otázky strán sporu písomne dňa 11. decembra 2015, za ktorým účelom žalobkyňa predložila v podaní zo dňa 09. októbra 2015 svoje otázky pre správkyňu L.. V. B.. Nevykonanie dôkazu - končeneho zoznamu prihlásených pohľadávok - súd v priebehu konania riadne zdôvodnil s poukazom na hospodárnosť konania, keď vykonanie tohto dôkazu bezprostredne nesúviselo s predmetom konania a posúdením dôvodnosti nároku žalobkyne. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd s rozhodnutím súdu prvej inštancie nevykonať ďalšie dôkazy ako i s odôvodnením tohto rozhodnutia súhlasí, majú za to, že nevykonanie dôkazov navrhnutých stranou nie je postupom, ktorým súd odníma procesnej strane možnosť konať pred súdom. Odvolací súd poznamenal, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo sporovej strany, aby súd vykonával všetky ňou navrhnuté dôkazy, a aby sa stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana v spore úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia nemal odvolací súd za preukázané naplnenie uvedených odvolacích dôvodov. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) a zároveň, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) a ktorá bola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

4.1. Dovolateľka poukázala na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v bode 21. a uviedla, že s uvedenou úvahou odvolacieho súdu nesúhlasí a je názoru, že spotrebiteľský charakter vedľajšieho záväzku nie je možné odvodzovať len od hlavného spotrebiteľského záväzku. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď vylúčil aplikáciu ustanovení na ochranu spotrebiteľa pri záložnej zmluve, ktorú uzatvorila žalobkyňa so žalovaným. Je názoru, že aj na predmetnú záložnú zmluvu je potrebné aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľov tak, ako je to ustanovené v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď s účinnosťou od 1. apríla 2015 bola do tohto ustanovenia pridaná tretia veta, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014. Svoju argumentáciu tiež podporila poukázaním na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-110/14 Costea a EÚ C-74/15 Tarcau. Z uvedených rozhodnutí žalobkyne vyplývalo, že ak sa niektorý zmluvný vzťah spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, fyzická osoba, ktorá koná s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, nestráca v tomto vzťahu postavenie spotrebiteľa a teda je potrebné aplikovať ustanovenia slúžiace na ochranu osôb v postavení spotrebiteľov. Je názoru, že tieto jej námietky sú spôsobilé na prípustnosť dovolania podľa ust. § 452 ods. 1 písm. a) CSP.

4.2. Dovolateľka prípustnosť dovolania zároveň vyvodzovala s poukazom na nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom v bode 24. odôvodnenia rozhodnutia, je názoru, že v danej veci ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o úvere, ktorú zabezpečovala záložná zmluva a v konaní nebolo preukázané, že by v čase keď žalobkyňa uzatvárala záložnú zmluvu mala vedomosť o vzdaní sa zabezpečovacieho práva žalovaným, pričom žalovaný v konaní nepreukázal doručenie vzdanie sa zabezpečovacieho práva žalobkyňi v dôsledku ktorého by mala vedomosť, že je opätovne vlastníčkou

nehnuteľnosti. Z uvedeného dôvodu nemohla byť záložná zmluva platným právnym úkonom. S argumentáciou žalobkyne o tom, že žalovaný mohol a mal mať vedomosť o tom, že dlžníčka E. Č. v skutočnosti uzatvára úverovú zmluvu na súkromné účely sa sudy nevysporiadali. Žalovaný ako podnikateľský subjekt zaoberajúci sa poskytovaním úverov mal konať s odbornou starostlivosťou a preveriť si finančnú situáciu dlžníčky. Dobromyseľnosť žalovaného v tom, že dlžníčka uzatvorila zmluvu na podnikateľské účely navyše spochybňuje to, že do konkurzu vedeného na majetok dlžníčky si žalovaný prihlásil pohľadávku z tejto zmluvy ako voči fyzickej osobe nepodnikateľovi. Dovolateľka žiadala nahliadnuť resp. sprístupniť zoznam pohľadávok, ktorá by túto skutočnosť potvrdila, ale súd prvého stupňa tento návrh dôkazu nepripustil a nevykonával navrhovaný dôkaz a to - výsluch správkyne konkurznej podstaty dlžníčky E. Č.. V dôsledku toho došlo k prípustnosti dovolania spočívajúceho v nesprávnom procesnom postupe súdu podľa § 420 písm. f) CSP. Poukázaním na rozsudok dovolacieho súdu 2Obo/17-18/2015 namieta absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy. Dovolateľka tiež namieta nulitosť záložnej zmluvy z dôvodu nedostatku právomoci C.. U. M., predsedu predstavenstva konať v mene žalovanej, v dôsledku čoho došlo k neprávnomu právnemu posúdeniu veci podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) uznesením z 29. júna 2022 sp. zn. 4Cdo/199/2021 podané dovolanie odmietol a rozhodol, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Uviedol, že žalobkyňa nekonkretizovala právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačila ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od záverov ktorého sa odvolací súd odklonil, ani neoznačila spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 421 ods. 1 CSP rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce rozdielne právne názory. Dovolateľka svojimi argumentmi uvedenými v dovolaní vyjadrila len svoj nesúhlas s vyhodnotením skutkových okolností a na to nadväzujúcim právnym posúdením veci odvolacím súdom. Odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP ako dôvod prípustnosti dovolania sa „viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Najvyšší súd ďalej poukázal, že dovolateľkou síce boli v dovolaní označené rozhodnutia najvyššieho súdu (3MCdo/14/2014 a rozsudky Súdného dvora Európskej Únie vo veci C-110/14-Costea, vo veci C-74/15-Tarcau), avšak bez definovania väzby na ňou vymedzenú právnu otázku či bližšie konkretizovanú nesprávnosť, ktorú videla v rozhodnutí odvolacieho súdu. Argumentácia dovolateľky týmito rozhodnutiami nie je možné na daný prípad aplikovať, na čo správne poukázal aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí (bod 25. a 26.). Žalobkyňa tiež vyvodila prípustnosť svojho dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, čo sa však navzájom vylučuje. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti všetkých troch dovolacích dôvodov dovolania najvyšší súd uvádza, že uplatnenie troch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, že právna otázka ešte nebola vyriešená, a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je rozhodovaná rozdielne. Dovolačný súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

6. Na základe ústavnej sťažnosti žalobkyne Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom z 27. apríla 2023 sp. zn. III ÚS 701/2022-30 (ďalej aj „kasačný nález ústavného súdu“) rozhodol, že základné právo T. V. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/199/2020 z 29. júna 2022 boli porušené. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/199/2020 z 29. júna 2022 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení ústavný súd uviedol, že najvyšší súd sa

nepokúsil autenticky porozumieť sťažovateľke, teda obsahu jej dovolania (pozri I. ÚS 336/2019). Uviedol, že sťažovateľka sa na všetkých stupňoch všeobecného súdnictva dovoľovala aplikácie spotrebiteľského práva, konkrétne rozhodnutia Súdneho dvora Európskej Únie (ďalej len „Súdny dvor“) z 19. novembra 2015 vo veci 5 C-74/15, ECLI:EU:C:2015:772 (bod 5. namietaného uznesenia, bod 5. rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Co/47/2019 z 31. marca 2021). V uvedenej veci Súdneho dvora rovnako išlo o úver na účely podnikania, no zabezpečenie pohľadávky z podnikateľského úveru inými osobami ako podnikateľom nebolo vyňaté spod pôsobnosti spotrebiteľského práva. Súdny dvor rozhodol, že „Článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. b) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13“) sa majú vykladať v tom zmysle, že táto smernica sa môže použiť na zmluvu o zabezpečení záväzku nehnuteľnosťou alebo zmluvu o ručení uzavretú medzi fyzickou osobou a úverovou inštitúciou s cieľom zabezpečiť splnenie povinností, na ktoré sa zaviazala obchodná spoločnosť voči tejto inštitúcii v úverovej zmluve, ak táto fyzická osoba konala s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, a k uvedenej spoločnosti nemá žiadny funkčný vzťah.“. Otázka aplikability smernice 93/13 je otázkou právnou. Ak smernica na prípad sťažovateľky dopadá, pre súdne konanie to má podstatný a viacrozmerný význam, a to tak v rovine hmotného, ako aj procesného práva. Predovšetkým tak, ako argumentovala sťažovateľka, by súdy boli povinné aplikovať hmotné právo k neprijateľným zmluvným podmienkam [§ 52 a násl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“)], čo by malo podstatný vplyv na účinky záložného práva najmä v súvislosti (no nielen) s námietkou o neprimeranosti hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke (námietka sťažovateľky konštatovaná v namietanom uznesení, bod 3.). Neobstojí preto argument najvyššieho súdu, že argumentácia sťažovateľky vo vzťahu ňou indikovanými a súdmi nepoužitými rozhodnutiami Súdneho dvora bola „bez definovania väzby na ňou vymedzenú právnu otázku či bližšie konkretizovanú nesprávnosť...“, (bod 31. napadnutého uznesenia). Ústavný súd poznamenal, že ochrana garantovaná v čase vzniku spornej zmluvy „len“ podľa generálnej klauzuly upravenej v § 53 ods. 1 OZ je de lege lata už presne normovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka v § 53 ods. 4 písm. s) OZ. Smernica 93/13 nadobúda význam aj vo vzťahu k povinnosti ex offio prieskumu neprijateľnosti zmluvných podmienok, ak spadajú do predmetu konania, čo opodstatňovalo vyrovnanie sa súdov so zmluvnou podmienkou aj o predčasnej splatnosti pohľadávky v reflexii na uznesenie Súdneho dvora zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11, ECLI:EU:C:2013:164, bod 73, ale tiež aj na prebiehajúce prejudiciálne konanie vo veci C-598/21. Z uvedeného je zrejmé, že pre naplnenie cieľa smernice 93/13 je dôležitá typová formulárová agenda s vopred naformulovanými zmluvnými podmienkami a ak osoba nemá k podnikateľskému subjektu a jeho úveru funkčný vzťah vyplývajúci či už z podielu na riadení (napr. konateľ) alebo na zisku a nekoná v rámci svojho obchodovania, povolania či zamestnania, tak pôsobnosť smernice je na takéto prípady daná. Ďalej uviedol, že skúmanie prípustnosti dovolania je vecou dovolacieho súdu, ktorý ale nie je viazaný jeho vymedzením (I. ÚS 51/2020). Označenie konkrétneho rozhodnutia (judikatúry) najvyššieho súdu nie je v zmysle ustanovenia § 428 CSP obligatórnou náležitosťou dovolania. Argumentácia sťažovateľky konkrétnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu je nad rámec zákonných požiadaviek a dovolací súd ňou nie je viazaný (III. ÚS 76/2021). Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP tvoria jeden celok, a preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktne len na základe toho, ako sťažovateľka túto prípustnosť formálne vymedzila na konkrétnom riadku svojho podania. Je potrebné vyabstrahovať z dovolacieho dôvodu právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo namietané rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 336/2019). Ústavný súd poukázal, že spornou a právne nevyriešenou otázkou zostala otázka, či pre charakter vedľajšieho záväzku (záložná zmluva) je z pohľadu použitia spotrebiteľského práva rozhodujúca povaha hlavného záväzku (zmluva o úvere).

7. V nadväznosti na kasačný nález ÚS SR, najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Cdo/132/2023 zo dňa 14.12.2023 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31.03.2021 sp. zn. 7Co/47/2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd v nadväznosti na zrušujúce uznesenie NS SR a kasačný nález ÚS SR opakovane preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania a rozsudok súdu prvej inštancie sa zmenil tak,

že výrokom I. určil, že na byte č. X na 7. nadzemnom podlaží bytového domu na ulici P. Č.. X, X v V., súp. č. XXXX, postaveného na pozemkoch parcely registra C parc. č. XXXX a XXXX, vchod P. Č.. X a na prislúchajúcom spoluvlastníckom podiele na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu o veľkosti 1426/100000, zapísaných na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie P., obec V. - m. č. P., okres V. X., nie je záložné právo v prospech žalovaného. Výrokom II. určil, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8.1. Odvolací súd poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 26.02.2019, sp. zn. 3Obdo/1/2019, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 48/2020, podľa ktorého: „Nejde o postup odvolacieho súdu v rozpore s ustanovením § 382 Civilného sporového poriadku, ak bez výzvy stranám sporu použije vo svojom rozhodnutí iné ustanovenie právneho predpisu, ako súd prvej inštancie, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. To platí aj v prípade, že pri svojom rozhodovaní odvolací súd použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, pričom sa jeho aplikácie v ktoromkoľvek štádiu sporu domáhala strana sporu a zároveň druhá strana mala procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť“. Odvolací súd je názoru, že uvedené je dôvodné vziať na aplikáciu spotrebiteľského práva v prejednávanej veci (s poukazom na rozhodnutia SD EÚ vo veci C-74/15 Tarcău a vo veci z 03.09.2015 C-110/14, bod 21 Costea), smernice 93/13 a ust. Občianskeho zákonníka k neprijateľným zmluvným podmienkam (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) s podstatným vplyvom na účinky záložného práva v súvislosti s námietkou žalobkyne o neprimeranosti hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke a ex offio prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok, ak spadajú do predmetu konania. Vo vzťahu k odvolateľkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP (súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), uviedol, že v danej veci nebola odvolacím súdom zistená v postupe súdu prvej inštancie pri prejednaní veci žiadna vada, ktorá by znemožnila odvolateľke realizáciu jej procesných práv a ktorá by jej zmarila možnosť aktívnej účasti na konaní. K námietke odvolateľky, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) uviedol, že v danom prípade (Záložnej zmluvy) išlo o spotrebiteľský vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným. Aj v prípade, že sa Zmluva o úvere v znení Dodatku č. 1 spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí Záložnej zmluvy konala s cieľom, ktorý nesúvisel s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, nestráca v tomto vzťahu postavenie spotrebiteľa, a teda je potrebné v rozsahu, ktorý sa dotýka jej oprávnení spotrebiteľa aplikovať ustanovenia slúžiace na ochranu osôb v postavení spotrebiteľov a smernica 93/13 sa môže/má použiť na Záložnú zmluvu (zmluvu o zabezpečení záväzku nehnuteľnosťou) uzavretú medzi žalobkyňou ako fyzickou osobou a žalovaným ako úverovou inštitúciou s cieľom zabezpečiť splnenie povinností, na ktoré sa zaviazala dlžníčka E. Č. ako fyzická osoba-podnikateľ voči žalovanému ako úverovej inštitúcii, ak žalobkyňa konala s cieľom, ktorý nesúvisel s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, a k dlžníčke nemá žiadny funkčný vzťah. Z uvedeného záveru o tom, že žalobkyňa vystupovala pri uzavretí Záložnej zmluvy ako spotrebiteľ vyplýva, že je dôvodná jej argumentácia, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s aplikáciou noriem na ochranu slabšej strany pri posudzovaní platnosti Záložnej zmluvy, vrátane námietok ohľadne neprimeraných podmienok spôsobujúcich neplatnosť Záložnej zmluvy (neprimeranej hodnoty zálohu k hodnote zabezpečovaného záväzku, rozporu s dobrými mravmi). V uvedenom rozsahu súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalobkyňa v priebehu konania namietala, že pri posúdení Záložnej zmluvy je významná otázka neprimeranej hodnoty zálohu k hodnote zabezpečovaného záväzku a hodnotenie tohto nepomeru ako rozporného s dobrými mravmi, resp. že tento nepomer je potrebné považovať za neprimeranú zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 1 a 5 resp. § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka) a dojednanie rozporné s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), spôsobujúce neplatnosť Záložnej zmluvy. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa namietala neplatnosť Záložnej zmluvy z dôvodu, že hodnota zálohu v porovnaní so zabezpečenou pohľadávkou - úveru v sume 40.000 eur s dohodnutým zmluvným úrokom - je v rozpore s ust. § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka ako aj s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a to s poukazom na Znalecký posudok č. 14/2016 zo dňa 03.02.2016 vypracovaný znalcom C.. U.. L. P., ktorým bola určená

všeobecná hodnota nehnuteľnosti (bytu) ku dňu 29.05.2013 (t. j. k uzavretiu Záložnej zmluvy) na sumu 114.000 eur (ďalej len „Znalecký posudok č. 14/2016“), pretože hodnota bytu ako zabezpečenia predstavuje trojnásobok hodnoty zabezpečovanej pohľadávky zo Zmluvy o úvere v znení Dodatku č. 1, a na to, že podľa Záložnej zmluvy (čl. 4 bod 4.5) si zmluvné strany dohodli hodnotu predmetu záložného práva v sume 57.000 eur. K uvedenému žalovaný namietal, že správkyňa zadala hodnotu bytu (pozn. odvolacieho súdu: súpisovú hodnotu majetku (bytu) uvedenú v súpise oddelenej podstaty žalovaného ako zabezpečeného veriteľa - Obchodný vestník č. 245/2014 zo dňa 23.12.2014, K025058) vo výške 77.000 eur, že pri uzavretí Záložnej zmluvy vychádzal zo Znaleckého posudku č. 31/2010 zo dňa 18.08.2010, vypracovaného znalcom C. L. X., ktorým bola určená všeobecná hodnota nehnuteľnosti (bytu) ku dňu 18.08.2010 na sumu 65.900 eur (ďalej len „Znalecký posudok č. 31/2010“), že Znalecký posudok č. 31/2010 bol vyhotovený v čase, keď hodnoty nehnuteľností klesli a že znalec v Znaleckom posudku č. 14/2016 použil vysoký priemerný koeficient polohovej diferenciacie 1,4 oproti Znaleckému posudku č. 31/2010, ktorý použil priemerný koeficient polohovej diferenciacie 0,9 (pozn. odvolacieho súdu: žalovaný nesprávne uvádza 1,9). Právna úprava ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje tzv. generálnu klauzulu neprijateľnosti zmluvných podmienok dojednaných v spotrebiteľských zmluvách, ale aj v štandardných zmluvných podmienkach, všeobecných obchodných podmienkach, všeobecných poisťných podmienkach, prepravných poriadkoch a prípadne aj v iných, odlišne nazvaných sústavách zmluvných ustanovení, ktorými sa spravujú spotrebiteľské záväzky. Ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje zákonný zákaz používať neprijateľné zmluvné podmienky a je prvotným dôvodom absolútnej neplatnosti akýchkoľvek zmluvných podmienok. Generálna klauzula neprijateľných zmluvných podmienok zakotvuje definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorej aplikácia je vo vzťahu k demonštratívne typovo vymedzeným neprijateľným podmienkam podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka subsidiárna (primerane Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, k § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka). Zmluvná podmienka podľa ust. § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka bola začlenená do platnej právnej úpravy zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 13.06.2014. Vécne zameranie zmluvnej podmienky sa sústreďuje na klauzuly smerujúce k povinnosti spotrebiteľa zabezpečiť spotrebiteľský záväzok v rovine poskytnutia zabezpečenia splnenia záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku. Podľa uvedenej dikcie budú neprijateľné také zmluvné podmienky, ktoré budú spotrebiteľa nútiť k tomu, aby zabezpečil svoj záväzok viacerými spôsobmi zabezpečenia, prípadne čo i len jedným spôsobom zabezpečenia záväzku, ak dôjde k naplneniu dispozície, a teda predmet zabezpečenia bude implikovať neprimerane vyššiu hodnotu, ako je výška záväzku spotrebiteľa. Príkladom neprijateľnosti zmluvnej podmienky bude ustanovenie, ktoré bude žiadať, aby spotrebiteľ založil pri spotrebiteľskom úvere svoju nehnuteľnosť, ktorej hodnota bude podstatne prevyšovať jeho existujúci záväzok. Termín „požadujú“ je potrebné vykladať nielen v zmysle povinnosti niečo konať, a teda aktívne poskytnúť zabezpečenie, ale aj v zmysle samotnej povinnosti zabezpečiť záväzok v intenciách konkrétneho zabezpečovacieho inštitútu. Z uvedeného plynie, že test neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky bude dopadať nielen na zmluvné podmienky, podľa ktorých spotrebiteľ musí poskytnúť zabezpečenie, ale aj zmluvné podmienky konkrétne zabezpečenie upravujúce, t. j. aj na záložnú zmluvu. Pokiaľ ide o neprimeranú výšku hodnoty zabezpečenia, v judikatúre súdov SR, táto osciluje okolo hodnoty 20 % až 40 % prevýšenia oproti výške hodnoty kontrahovaného záväzku. V prípade zneplatnenia takejto dohody bude následne neplatná aj celá zabezpečovacia zmluva a s ňou súvisiace štandardizované ustanovenia regulujúce záložné právo. Je preto vylúčené, aby v tomto prípade spotrebiteľovi hrozil výkon záložného práva a pod. (primerane Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, k § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka). NS SR v rozhodnutiach sp. zn. 6Sžo/258/09 a sp. zn. 6Sžo 358/09 ustálil absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, ktorej všeobecná hodnota nehnuteľnosti prevyšovala pohľadávku veriteľa o 43 %. Záložným právom zabezpečená pohľadávka, ktorá je niekoľkonásobne nižšia ako hodnota založenej nehnuteľnosti, je potom v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 13.02. 2020, sp. zn. 3Co/213/2019). Dôvodná je preto námietka žalobkyne, ktorá poukazovala na neprijateľnú zmluvnú podmienku, dôvodiac, že neprijateľné podmienky sú podmienky, ktoré požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie

splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa a že takýto úkon je zároveň v rozpore s dobrými mravmi. Záložnou zmluvou bola v čase jej uzavretia dňa 29.05.2013 zabezpečená pohľadávka veriteľa voči dlžníčke zo Zmluvy o úvere v znení Dodatku č. 1 na splatenie úveru vo výške 40.000 eur spolu s ročným zmluvným úrokom vo výške 26,4 % od 29.05.2013 (spolu suma 50.560 eur pri zohľadnení zmluvných úrokov spolu vo výške 10.560 eur podľa dohodnutého splácania úveru). Hodnota bytu bola podľa Znaleckého posudku č. 14/2016 ku dňu uzavretia Záložnej zmluvy vo výške 114.000 eur. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že v čase uzavretia Záložnej zmluvy bola hodnota bytu žalobkyne ako zabezpečenia úveru dlžníčky 2x vyššia ako hodnota zabezpečovanej pohľadávky žalovaného. Dojednanie záložného práva podľa Záložnej zmluvy, akcentujúc ochranu žalobkyne ako spotrebiteľa, je tak jednak v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) ako aj spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka); uvedený neprimeraný pomer hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke je zároveň v súčasnosti normovaný ako neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka). Dôsledkom vyslovenia uvedeného je tak neplatnosť Záložnej zmluvy (§ 39 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Argumentácia žalovaného ocenením bytu Znaleckým posudkom č. 31/2010 na sumu 65.900 eur nebola spôsobilá vyvrátiť záver o neprimeranosti pomeru hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke, nakoľko je potrebné poukázať na to, že Znalecký posudok č. 31/2010 bol vypracovaný ku dňu 18.08.2010, teda nie v čase uzavretia Záložnej zmluvy dňa 29.05.2013, ale viac ako 2 roky pred jej uzavretím dokonca v čase, ako sám žalovaný pripustil, keď hodnoty nehnuteľností klesli. Navyše, žalovaného všeobecne konštruované námietky, že znalec v Znaleckom posudku č. 14/2016 použil vysoký priemerný koeficient polohovej diferenciácie 1,4 oproti Znaleckému posudku č. 31/2010, ktorý použil priemerný koeficient polohovej diferenciácie 0,9, žalovaný nijak nekonkretizoval a svoje tvrdenia o nesprávnom postupe znalca pri vypracovaní Znaleckého posudku č. 14/2016 nijak nepreukázal. Je preto dôvodné, pri posudzovaní primeranosti pomeru hodnoty zabezpečenia k hodnote zabezpečovanej pohľadávky vychádzať zo Znaleckého posudku č. 14/2016. Odvolací súd poukázal aj na to, že prípadným výkonom záložného práva podľa Záložnej zmluvy (spôsobom podľa čl. 4 Záložnej zmluvy, vrátane priameho predaja a predaja na dobrovoľnej dražbe) sa vážnym spôsobom zasahuje najmä do Ústavou SR garantovaného práva na obydlie a na súkromie, a to v prípade priameho predaja bez akejkoľvek preventívnej ingerencie súdnej moci. Ostatné odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa ďalších dôvodov neplatnosti Záložnej zmluvy (s ohľadom na vyslovenú neplatnosť Záložnej zmluvy) boli už bez významu pri posúdení veci. Odvolací súd napriek tomu uvádza, že odvolacia námietka o nesprávnom závere súdu prvej inštancie, že žalobkyňa bola v čase podpisu Záložnej zmluvy dňa 29.05.2013 evidovaná ako vlastníčka bytu s poukazom na vzdanie sa zabezpečovacieho prevodu práva, vyhotoveného a doručeného správe katastra dňa 29.05.2013, zapísaného až dňa 18.06.2013, nevedie k záveru o neplatnosti Záložnej zmluvy. Podľa Občianskeho zákonníka vec do zálohu môže dať len jej vlastní, ktorý môže byť rozdielny od záložného dlžníka. Je síce pravdou, ako uvádza žalobkyňa, že v čase podpisu Záložnej zmluvy nebola žalobkyňa evidovaná v katastri ako vlastníčka bytu, a to z dôvodu predchádzajúceho zápisu zabezpečovacieho prevodu práva k bytu. Zabezpečovací záväzok však zaniká zánikom zabezpečovanej pohľadávky, pričom zápis tejto skutočnosti sa vykoná v katastri nehnuteľností záznamom, ktorý zápis má len deklaratórne účinky a nemá tak vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práva k nehnuteľnosti. Z toho potom možno vyvodíť, s prihliadnutím na prioritu a charakter zápisov v katastri nehnuteľností, že záložné právo k zálohu na základe záložnej zmluvy nadobudne záložný veriteľ za predpokladu, že v čase rozhodovania katastrálneho úradu (predtým správy katastra) o povolení vkladu záložného práva je záložca vlastníkom zálohu (nie v čase podania návrhu alebo podpisu záložnej zmluvy), čo v danom prípade bolo splnené. Z listinných dôkazov v konaní vyplynulo, že záznam podľa Z-9723/13 (vzdanie sa zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva) predchádzal vkladu záložného práva podľa V-11892/13 (na základe Záložnej zmluvy), teda v čase rozhodovania katastrálneho úradu o povolení vkladu záložného práva na základe záložnej zmluvy bola žalobkyňa ako záložca vlastníkom predmetom zálohu (bytu). Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s tým, že žalobkyňa nepreukázala existenciu dôvodov neplatnosti Záložnej zmluvy z dôvodu, že ju uzavrela v omyle a tiesni, teda existenciu nedostatku náležitosti vôle podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rovnako prvoinstančný súd správne vyhodnotil, že neplatnosť Záložnej zmluvy nemožno

dovodiť s ohľadom na okolnosti uzatvárania Záložnej zmluvy z dôvodu, že táto odporuje zákonu alebo ho obchádza, a to s odkazom na výsluchy E. Č. a C.. U. M., ako aj na to, že Záložná zmluva bola uzatvorená zo strany žalobkyne bez omylu a absencie slobodnej vôle takúto zmluvu uzavrieť. Z vykonaného dokazovania (s prihliadnutím na priateľské vzťahy žalobkyne a dlžníčky E. Č.) vyplynulo aj to že, na žalobkyňu nebol vyvíjaný žiaden nátlak pri uzatváraní Záložnej zmluvy, žalobkyňa mala vedomosť o jednotlivých úveroch dlžníčky, ich príp. nesplácaní (oznámenie o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu v 04/2013, t. j. pred podpisom Záložnej zmluvy) alebo ich platení a s tým súvisiacim zánikom zabezpečenia (potvrdenie o zániku zabezpečovacieho prevodu z 19.12.2011 a z 29.05.2013). Rovnako nie je možné prisvedčiť argumentácii žalobkyne ohľadne absolútnej neplatnosti Záložnej zmluvy z dôvodu neexistencie záväzku zo Zmluvy o úvere v znení Dodatku zo dňa 29.05.2013 v čase uzatvárania Záložnej zmluvy dôvodiac poradím osvedčených podpisov (číslom overovacej doložky) podľa notárskeho centrálného registra (teda podpísaním Záložnej zmluvy skôr ako vznikol záväzok z Dodatku č. 1 Zmluvy o úvere), a to mimo iné s ohľadom na to, že čo sa týka formy právneho úkonu, pre platnosť úverovej zmluvy Obchodný zákonník (ust. § 497 Obchodného zákonníka) nevyžaduje ani len písomnú formu tohto úkonu, a už vôbec nie osvedčený podpis ktorejkoľvek zo strán úverovej zmluvy (veriteľa alebo dlžníka). V neposlednom rade aj dôvod neplatnosti Záložnej zmluvy spočívajúci v jej podpísaní C.. U. M. ako predsedom predstavenstva, ktorý podľa žalobkyne v tom čase nebol oprávnený konať za žalovaného, vyhodnotil súd prvej inštancie s odkazom na vykonané dokazovanie ako nedôvodný. S týmto konštatovaním sa odvolací súd plne stotožnil. O celkových trovách konania t. j. prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania, odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP a ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP. Vychádzajúc z toho, že žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, odvolací súd rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania od neúspešného žalovaného v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa 7Co/23/2024 22 konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP. Je názoru, že súd nesprávnym procesným postupom jej ako strane znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že:

- a) Odvolací súd po zrušení rozsudku nenariadil vo veci odvolacie konanie (§ 385 ods. 1 CSP) a v tej súvislosti
- b) Rozhodol o žalobkyni ako spotrebiteľke bez toho, aby mal v spise o tejto právnej skutočnosti oporu v dokazovaní;
- c) Odvolací súd nevyzval strany, aby sa vyjadrili k inému ustanoveniu všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, a preto žalovaná strana nemala procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť.

9.1. Dovolateľ poukázal na ust. § 385 ods. 1 CSP podľa ktorého na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

9.2. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

9.3. Dovolateľ je názoru, že ústavný ako aj najvyšší súd potvrdili aplikabilitu smernice Rady 93/13 z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na osoby zabezpečujúce hlavný záväzok, ale len na osoby bez funkčného vzťahu. Odvolací súd tak na základe záväzného právneho názoru NS SR a ÚS SR aplikoval na daný prípad, t. j. už na záložnú zmluvu spotrebiteľské právo. Podrobil tak záložnú zmluvu súdnemu prieskumu z pohľadu spotrebiteľského práva bez toho, aby sa k možnému použitiu tohto/týchto ustanovenia/ustanovení na záložnú zmluvu vyjadrili strany. Odvolací súd tak bez ďalšieho právne uzavrel, že žalobkyňa je spotrebiteľka. Dovolateľ však namieta, že odvolací súd

tak urobil tento právny záver bez toho, aby mal k tomuto názoru oporu v dokazovaní. Právne posúdenie charakteru Záložnej zmluvy záviselo aj od skutkového zistenia, či žalobkyňa ako fyzická osoba konala s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, a k uvedenej spoločnosti nemá žiadny funkčný vzťah. Až zistením tejto skutočnosti by bolo možné jednoznačne uzavrieť, že žalobkyňa je spotrebiteľka. Žalovaný má od dlžníčky vedomosť, že dlžníčka dávala svojim spolupracovníkom, najmä osobám, ktoré jej poskytovali zabezpečenie, resp. ručenie jej pohľadávok voči tretím osobám výnosy. Predložil dovolaciemu súdu vyhlásenie od dlžníčky a žiadal pripojiť spis z trestného konania vedeného v roku 2014 a 2015, nakoľko nie je v jeho moci tento dôkaz zadovážiť vlastnou cestou. Tento dôkaz žalovaný do konania nepredložil preto, lebo nemal možnosť sa vyjadriť k otázke žalobkyne ako spotrebiteľky vo svetle dotknutej smernice. Až kasačným nálezom ÚS SR, resp. zrušujúcim uznesením NS SR nabral spor iný smer. Kým doterajšia argumentácia žalovaného spočívala v tom, že akcesorický (záložný) vzťah preberá právny základ od hlavného vzťahu a s týmto právnym názorom sa stotožnili aj nižšie súdy, žalovaný nemal potrebu vyjadrovať sa k právnemu postaveniu žalobkyne ako spotrebiteľky v zmysle dotknutej smernice, nakoľko ju za spotrebiteľku z vyššie uvedeného dôvodu nepovažoval. V tejto procesnej situácii, za aplikácie nových právnych predpisov na záložnú zmluvu (nie úverovú zmluvu), aj keď sa spomínali v doterajších konaniach, uviedol, že dokazovanie sa v tomto smere nikdy nevedlo a žalovaný nemal možnosť súdu tvrdiť a zároveň preukázať (dovýsluchom dlžníčky E.Á. Č.), že žalobkyňa mala k dlžníčke funkčný vzťah, nakoľko za poskytnutie zabezpečenia pohľadávky veriteľa jej dlžníčka E. Č. poskytovala odmenu. Odvolací súd automaticky právne zhodnotil, že žalobkyňa je spotrebiteľka, pričom nemal preukázané bez pochybností, že táto osoba nie je vo funkčnom vzťahu s dlžníkom, resp. nemal na tento právny záver oporu v dokazovaní. Žalobkyňa mala jednoznačne funkčný vzťah k dlžníčke, nakoľko od nej poberala odmenu za činnosť, ktorú jej poskytovala. Odvolací súd tak pochybil, keď nevyzval strany na vyjadrenie sa k záložnej zmluve ako spotrebiteľskej zmluve cez optiku dotknutej smernice a rozhodol o veci samej bez toho, aby mal preukázané, že žalobkyňa nie je vo funkčnom vzťahu k dlžníčke.

9.4. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd pochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie, pretože vo vzťahu k právne významnému záveru o žalobkyni ako spotrebiteľke trpel jednoznačne dôkaznou núdzou. Rozhodnutie tak trpí procesnou vadou, ktorá by mohla mať vplyv na samotné meritórne rozhodnutie v tom zmysle, že na daný prípad by sa spotrebiteľské právo neaplikovalo. Odvolací súd urobil chybu, čím zaťažil konanie procesnou vadou. I keď smernica ako aj ustanovenia o spotrebiteľskom práve boli predmetom konania, ale len v súvislosti s úverovou zmluvou a nie záložnou zmluvou, nakoľko súd posudzoval hlavný záväzok z pohľadu spotrebiteľského práva na námietku žalobkyne, že aj dlžníčka bola spotrebiteľka, čo však súd nezistil. Teraz však už vedel, že nie je vylúčené, aby aj žalobkyňa ako nositeľka vedľajšieho vzťahu bola spotrebiteľka, aj keď hlavný právny vzťah je obchodný. Odvolací súd tak na základe záväzného právneho názoru NS SR a ÚS SR aplikoval na daný prípad, t. j. už na záložnú zmluvu spotrebiteľské právo. Podrobil tak záložnú zmluvu súdnemu prieskumu z pohľadu spotrebiteľského práva bez toho, aby sa k možnému použitiu tohto/týchto ustanovenia/ustanovení na záložnú zmluvu vyjadrili strany.

9.5. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a tiež žiadal súd o odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že argumentáciu ohľadom potreby posudzovania záložnej zmluvy ako spotrebiteľského vzťahu žalobkyňa uvádzala už pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, pričom súd prvej inštancie v rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 10C/366/2013-467, zo dňa 29.10.2018 v bode 44. odôvodnenia rozporuje argumentáciu žalobkyne a uvádza, že nie je možné posudzovať medzi stranami uzavretú záložnú zmluvu bez prihliadnutia na právny charakter hlavného záväzku. Naviac žalovaný sa už vo svojom vyjadrení zo dňa 02.02.2018 vyjadroval k tejto argumentácii žalobkyne aj s poukazom na prípad riešený pred súdnym dvorom EÚ vo veci Tarcau, s poukazom na ktorý žalobkyňa konzistentne v priebehu celého konania už pred súdom prvej inštancie argumentovala a poukazovala na potrebu aplikácie spotrebiteľských ustanovení. Rovnako sa žalovaný argumentačne zaoberal s týmto prípadom aj vo svojej záverečnej reči zo dňa 19.10.2018. Je nepochybné, že žalovaný bol oboznámený s argumentáciou žalobkyne už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, a teda

mal a mohol v rámci svojej procesnej obrany uviesť ním prezentované dôkazy a zároveň mal dostatok času a možností vyjadriť sa k aplikácii spotrebiteľských ustanovení a postaveniu žalobkyne ako spotrebiteľa vo vzťahu k dotknutej záložnej zmluve, čo aj vo svojich podaniach pred súdom prvej inštancie uskutočnil. Skutočnosť, že žalovaný s ohľadom na princíp hospodárnosti nevyužil všetky mu známe prostriedky procesnej obrany včas, nie je predpokladom pre podanie dovolania a poukazovať na údajné procesné pochybenia konajúcich súdov. Naviac žalovaný je podnikateľom a má vyššiu právnu znalosť ako spotrebiteľ, ktorý je v postavení slabšej strany. Žalobkyňa tiež rozporuje tvrdenia žalovaného, že by dostala za poskytnutie zabezpečenia od dlžníčky akúkoľvek odplatu, či protiplnenie, čím by podľa názoru žalobkyne konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania, čo by predpokladalo vylúčenie spotrebiteľských ustanovení na prejednávajúcu vec. Žalobkyňa poskytla zabezpečenie dlhu dlžníčky len z dôvodu v tom čase trvajúceho blízkeho priateľského vzťahu s dlžníčkou, kedy z dôvodu tohto priateľstva mala žalobkyňa záujem nezištne (t. j. bezodplatne) pomôcť svojej kamarátke. Takéto tvrdenia o údajne prijatej odplate sú nepravdivé. Žalobkyňa tiež poukázala na skutočnosť, že od momentu doručenia predmetného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v roku 2022 muselo byť žalovanému zrejmé a jasné, že na záložnú zmluvu budú aplikované ustanovenia slúžiace na ochranu spotrebiteľa a žalobkyňa bude v dotknutom právnom vzťahu v postavení spotrebiteľa. Žalobkyňa svoju argumentáciu ohľadom potreby aplikácie spotrebiteľských ustanovení na záložnú zmluvu uvádzala v priebehu celého konania, t. j. už od konania pred súdom prvej inštancie a naviac sa žalovaný k tejto argumentácii žalobkyne vo svojich písomných podaniach aj vyjadroval. Z tohto dôvodu bola žalovanému táto argumentácia ako aj nastolená právna otázka známa už od konania pred súdom prvej inštancie. Je názoru, že konanie žalovaného je nevhodné v rozpore so všetkými zásadami sporového konania. Navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol a priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. Dovolací súd uvádza, že v danom prípade žalovaný vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie

spravodlivosti).

11.3. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdeným vadám zmätočnosti (bod 3.1).

11.4. Žalovaný v podstatnom odôvodnil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tým, že odvolací súd

(i) odvolací súd po zrušení jeho rozsudku nenariadil vo veci odvolacie konanie (§ 385 ods. 1 CSP)

(ii) odvolací súd rozhodol o žalobkyni ako spotrebiteľke bez toho, aby mal v spise o tejto právnej skutočnosti oporu v dokazovaní

(iii) odvolací súd nevyzval strany, aby sa vyjadrili k inému ustanoveniu všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, a preto žalovaný nemal procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť.

11.5. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

11.6. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11.7. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

11.8. Z § 388 CSP vyplýva, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11.9. Možnosť zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie je vlastnosťou apelačného opravného systému,

vrátane systému neúplnej apelácie, na ktorom je založené odvolacie konanie v sporovom konaní.

11.10. Najvyšší súd uvádza, že odvolací súd predovšetkým vychádzal z intencií zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu v danej veci sp. zn. 4Cdo/132/2023 z 14. decembra 2023 a kasačného Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. Zn. III. ÚS 701/2022 z 27. apríla 2023. Zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené, ustanovenia, ktoré súd na vec aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery.

11.11. Najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí podrobne a systematicky riešil všetky podstatné otázky, ktoré vyplynuli z odvolania žalobkyne. Odvolací súd v odôvodnení najprv uviedol skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci. Tento postup bol v odôvodnení jasne vysvetlený, ako aj to, prečo boli určité dôkazy považované za hodnoverné a iné za irelevantné. Odvolací súd potom zrozumiteľne vysvetlil, ktoré skutočnosti a právne dôvody viedli k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, a aký právny význam prikladal jednotlivým dôkazom a argumentom strán. Odôvodnenie obsahuje nielen výsledky dokazovania a ich vyhodnotenie, ale aj príslušné ustanovenia zákona z ktorých súd vyvodil svoje závery, ako aj odôvodnenie, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nesprávne v kľúčových bodoch. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že odvolací súd splnil svoju povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie v zmysle § 393 ods. 2 CSP, keď odôvodnil nielen skutkový a právny stav, poskytol dostatočné vysvetlenie, prečo dospel k rozhodnutiu, ktoré viedlo k zmene rozsudku súdu prvej inštancie.

11.12. Vádu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ videl predovšetkým v „prekvapivosti“ rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý postupoval v rozpore s ustanovením § 382 CSP a po zrušení jeho rozsudku nenariadil vo veci odvolacie konanie (§ 385 ods. 1 CSP) a nevyzval strany, aby sa vyjadrili k inému ustanoveniu všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie. Je názoru, že odvolací súd na základe záväzného právneho názoru NS SR a ÚS SR aplikoval na daný prípad, t. j. už na záložnú zmluvu spotrebiteľské právo. Podrobil tak záložnú zmluvu súdnemu prieskumu z pohľadu spotrebiteľského práva bez toho, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia na záložnú zmluvu vyjadrili strany. Odvolací súd rozhodol bez toho, aby mal za preukázané, že žalobkyňa nie je vo funkčnom vzťahu k dlžníčke. Dovolací súd vo vzťahu k predloženej námietke poukazuje, že odvolací súd v bode 28. odôvodnenia rozsudku s poukazom na zrušujúce uznesenie NS SR, kasačný nálezh ÚS SR, a uznesenie NS SR zo dňa 26.02.2019, sp. zn. 3Obdo/1/2019, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 48/2020, podľa ktorého: „Najde o postup odvolacieho súdu v rozpore s ustanovením § 382 Civilného sporového poriadku, ak bez výzvy stranám sporu použije vo svojom rozhodnutí iné ustanovenie právneho predpisu, ako súd prvej inštancie, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. To platí aj v prípade, že pri svojom rozhodovaní odvolací súd použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, pričom sa jeho aplikácie v ktoromkoľvek štádiu sporu domáhala strana sporu a zároveň druhá strana mala procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť“. Uvedené je dôvodné vzťahovať na aplikáciu spotrebiteľského práva v prejednávanej veci (s poukazom na rozhodnutia SD EÚ vo veci C-74/15 Tarcău a vo veci z 03.09.2015 C-110/14, bod 21 Costea), smernice 93/13 a ust. Občianskeho zákonníka k neprijateľným zmluvným podmienkam (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) s podstatným vplyvom na účinky záložného práva v súvislosti s námietkou žalobkyne o neprimeranosti hodnoty zálohu k zabezpečovanej pohľadávke a ex offio prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok, ak spadajú do predmetu konania. Dovolací súd poukazuje, že argumentáciu ohľadom potreby posudzovania záložnej zmluvy ako spotrebiteľského vzťahu žalobkyňa uvádzala už pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, pričom súd prvej inštancie v rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 10C/366/2013-467, zo dňa 29.10.2018 v bode 44. odôvodnenia rozporuje argumentáciu žalobkyne a uvádza, že nie je možné posudzovať medzi stranami uzavretú záložnú zmluvu bez prihliadnutia na právny charakter hlavného záväzku. Navyše žalovaný sa už vo svojom vyjadrení zo dňa 02.02.2018 vyjadroval k tejto argumentácii žalobkyne aj s poukazom na prípad riešený pred súdnym dvorom EÚ vo veci Tarcau, s poukazom na

ktorý žalobkyňa konzistentne v priebehu celého konania už pred súdom prvej inštancie argumentovala a poukazovala na potrebu aplikácie spotrebiteľských ustanovení. Rovnako sa žalovaný argumentačne zaoberal s týmto prípadom aj vo svojej záverečnej reči zo dňa 19.10.2018. Je teda nepochybné, že žalovaný bol oboznámený s argumentáciou žalobkyne už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, a teda mal a mohol v rámci svojej procesnej obrany uviesť ním prezentované dôkazy a zároveň mal dostatok času a možností vyjadriť sa k aplikácii spotrebiteľských ustanovení a postaveniu žalobkyne ako spotrebiteľa vo vzťahu k dotknutej záložnej zmluve, čo aj vo svojich podaniach pred súdom prvej inštancie uskutočnil. Je nepochybné, že samotný Ústavný súd Slovenskej republiky v predmetnej veci ustálil potrebu aplikácie spotrebiteľských ustanovení, pričom rovnako uviedol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky svoj právny názor, ktorým je Najvyšší súd Slovenskej republiky viazaný. Od momentu doručenia predmetného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v roku 2022 muselo byť žalovanému zrejme a jasné, že na záložnú zmluvu budú aplikované ustanovenia slúžiace na ochranu spotrebiteľa. Žalovaný mal k dispozícii všetky riadne procesné prostriedky počas prvostupňového aj odvolacieho konania. Po zrušení pôvodného rozhodnutia odvolacieho súdu bolo len v dispozícii žalovaného, aby predložil akékoľvek doplňujúce vyjadrenie či dôkazy z vlastnej iniciatívy.

11.13. O prekvapivé rozhodnutie ide vtedy, ak odvolací súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 382 CSP., a zároveň pri svojom rozhodovaní použil ako rozhodujúce zákonné ustanovenie, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité, a ktorého aplikácie sa v priebehu sporu strany nedomáhali, a to ani v priebehu odvolacieho konania (k tomu viď aj 3Obdo/23/2017). Konanie na odvolacom súde je poznačené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP zakladajúcou prípustnosť dovolania v súvislosti s námietkou „prekvapivosti“ rozhodnutia výlučne vtedy, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky: 1/ Odvolací súd vo veci meritorne rozhodol (t. j. potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie), 2/ Na hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku aplikoval „nové“ ustanovenie právneho predpisu (t. j. zákonné ustanovenie, ktoré bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritórnom rozhodnutí odvolacieho súdu), 3/ Predmetné ustanovenie bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúce a zároveň 4/ Odvolací súd nevyzval strany sporu, aby sa k použitiu tohto „nového“ ustanovenia vyjadrili. Ak nebola splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, nie je vo veci daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. V prejednávanej veci nejde o „nové“ ustanovenie právneho predpisu, pretože jeho aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí dovolacieho a ústavného súdu. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, ak pri svojom rozhodovaní použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, ak sa aplikácie tohto ustanovenia domáhala niektorá zo strán sporu, či už v priebehu prvoinštančného konania, alebo v odvolacom konaní, a druhá strana sporu mala procesnú možnosť sa k tomu vyjadriť. Z výslovného znenia ustanovenia § 382 CSP vyplýva pre odvolací súd povinnosť vyzvať strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu „nového“ ustanovenia všeobecne záväzného predpisu výlučne vtedy, ak toto ustanovenie nebolo pri doterajšom rozhodovaní veci použité. V kontexte rozhodovanej veci však odvolací pri posúdení charakteru a režimu Záložnej zmluvy vychádzal z právneho záveru najvyššieho súdu (§ 455 CSP) v nadväznosti na kasačný nález ÚS SR, že v danom prípade (Záložnej zmluvy) išlo o spotrebiteľský vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, a to z dôvodov uvedených NS SR (ods. 10 odôvodnenia vyššie). V prejednávanej veci tak aj v prípade, že sa Zmluva o úvere v znení Dodatku č. 1 spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí Záložnej zmluvy konala s cieľom, ktorý nesúvisel s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, nestráca v tomto vzťahu postavenie spotrebiteľa, a teda je potrebné v rozsahu, ktorý sa dotýka jej oprávnení spotrebiteľa aplikovať ustanovenia slúžiace na ochranu osôb v postavení spotrebiteľov a smernica 93/13 sa môže/má použiť na Záložnú zmluvu (zmluvu o zabezpečení záväzku nehnuteľnosťou) uzavretú medzi žalobkyňou ako fyzickou osobou a žalovaným ako úverovou inštitúciou s cieľom zabezpečiť splnenie povinností, na ktoré sa zaviazala dlžníčka E. Č. ako fyzická osoba-podnikateľ voči žalovanému ako úverovej inštitúcii, ak žalobkyňa konala s cieľom, ktorý nesúvisel s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, a k dlžníčke nemá žiadny funkčný vzťah. Z uvedeného záveru o tom, že žalobkyňa vystupovala pri uzavretí Záložnej zmluvy ako spotrebiteľ vyplýva, že je dôvodná jej argumentácia, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s aplikáciou noriem na ochranu slabšej strany pri posudzovaní platnosti Záložnej zmluvy, vrátane námietok ohľadne neprimeraných podmienok spôsobujúcich neplatnosť Záložnej zmluvy (neprimeranej hodnoty zálohu k hodnote zabezpečovaného

záväzku, rozporu s dobrými mravmi). V uvedenom rozsahu súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalobkyňa v priebehu konania namietala, že pri posúdení Záložnej zmluvy je významná otázka neprimeranej hodnoty zálohu k hodnote zabezpečovaného záväzku a hodnotenie tohto nepomeru ako rozporného s dobrými mravmi, resp. že tento nepomer je potrebné považovať za neprimeranú zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 1 a 5 resp. § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka) a dojednanie rozporné s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), spôsobujúce neplatnosť Záložnej zmluvy. Dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že nebolo potrebné postupovať podľa § 382 CSP, nakoľko obidve strany sporu mali možnosť vyjadriť sa v odvolacom konaní (hoci v štádiu pred predložením spisu odvolaciemu súdu) a bolo by nadbytočné aj s ohľadom na princíp hospodárnosti konania (aby nedochádzalo k neúčelnému navyšovaniu trov odvolacieho konania) opätovne vyzývať strany na vyjadrenie postupom podľa ustanovenia § 382 CSP. Súčasťou predmetnej výzvy však nie je uvedenie toho, akým spôsobom mieni odvolací súd dané zákonné ustanovenie pri svojom rozhodovaní vykladať. Táto povinnosť odvolaciemu súdu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplyva.

12. Dovolateľ tiež namietal, že odvolací súd rozhodol o žalobkyni ako spotrebiteľke bez toho, aby mal v spise o tejto právnej skutočnosti oporu v dokazovaní. Je názoru, že odvolací súd bez ďalšieho právne uzavrel, že žalobkyňa je spotrebiteľka, ale právne posúdenie charakteru Záložnej zmluvy záviselo aj od skutkového zistenia, či žalobkyňa ako fyzická osoba konala s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodom, podnikaním alebo povolaním, a k uvedenej spoločnosti nemá žiadny funkčný vzťah. Až zistením tejto skutočnosti by bolo možné jednoznačne uzavrieť, že žalobkyňa je spotrebiteľka. Dovolateľ uviedol, že od dlžníčky (E. Č.) má vedomosť, že dlžníčka dávala svojim spolupracovníkom, najmä osobám, ktoré jej poskytovali zabezpečenie, resp. ručenie jej pohľadávok voči tretím osobám výnosy. Predložil dovolaciemu súdu jej vyjadrenie vo vzťahu k žalobkyni. Tiež žiadal pripojiť trestný spis vedeného v roku 2014 - 2015. Poukázal, že odvolací súd automaticky právne zhodnotil, že žalobkyňa je spotrebiteľka, pričom nemal preukázané bez pochybností, že táto osoba nie je vo funkčnom vzťahu s dlžníkom, resp. nemal na tento právny záver oporu v dokazovaní.

12.1. Dovolací súd na predmetnú námietku uvádza, že táto tvrdená skutočnosť nebola predmetom dokazovania pred prvoinstančným ani odvolacím súdom a žalovaný s ňou prišiel až v dovolaní. Každá strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na ich preukázanie (§ 149 a § 150 CSP). V dovolaní sa nemôžu uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy (tzv. zákaz novôt). Ak žalovaný nepredložil dôkazy o odmene (že za poskytnutie zabezpečenia pohľadávky veriteľa dlžníčka E. Č. poskytovala žalobkyni odmenu) pred súdom prvej inštancie alebo najneskôr v odvolacom konaní, najvyšší súd k nim v dovolacom konaní nemôže prihliadnuť. Najvyšší súd ako súd dovolací je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistili sudy nižších inštancií (§ 442 CSP). Pokiaľ odvolací súd na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil, že žalobkyňa mala status spotrebiteľa (nemala k dlžníčke funkčný vzťah), najvyšší súd nemôže prehodnocovať jeho myšlienkový pochod pri hodnotení dôkazov. Samotný nesúhlas žalovaného s tým, ako súd vyhodnotí dôkaz, nezakladá prípustnosť ani dôvodnosť dovolania. Dovolací súd je názoru, že predloženie vyhlásenia od dlžníčky až v štádiu dovolania, navyše od osoby (dlžníčky), ktorá je zjavne v konflikte so žalobkyňou (keďže kvôli jej dlhu hrozí žalobkyni strata bytu), nesie jasné znaky účelovosti. Žalovaný v dovolacom konaní nepripustne predkladá nový dôkaz - čestné vyhlásenie dlžníčky. V zmysle § 428 CSP je uplatňovanie nových skutočností a dôkazov v dovolacom konaní vylúčené. Argumentácia žalovaného, že ho odvolací súd nevyzval na vyjadrenie, je procesne irelevantná. Civilné sporové konanie je ovládané prejednávou zásadou, podľa ktorej je stranám ponechaná procesná iniciatíva. Žalovanému nič nebránilo predložiť svoje vyjadrenia a dôkazy v ktoromkoľvek štádiu odvolacieho konania. Predloženie čestného vyjadrenia navyše nespĺňa zákonné náležitosti dokazného prostriedku, nakoľko ním nemožno obchádzať výsluch priamo pred súdom. To že žalovaný namietal práve ust. § 420 písm. f) CSP - teda porušenie práva na spravodlivý proces, snaží sa tým obísť zákaz predkladania nových dôkazov v dovolaní. Argumentuje, že ak ho odvolací súd nevyzval na vyjadrenie, odňal mu možnosť konať pred súdom a preto nemohol dôkaz (čestné vyjadrenie) predložiť skôr. Dovolací súd dodáva, že ak dovolací súd zruší rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vráti, odvolacie konanie sa znova otvorí. Súd nezačína konanie nanovo, iba pokračuje v už začatom konaní. Žalovaný po celú dobu bol účastníkom konania, vedel v akom štádiu sa vec nachádzala, a bol zastúpený advokátom a mal byť procesne aktívny. Súd nemá zákonnú povinnosť vyzývať strany na

predloženie nových vyjadrení po každom zrušujúcom rozhodnutí, pokiaľ sa nemenil samotný žalobný návrh. Dovolací súd ďalej poukazuje na dôležitú skutočnosť, že čestné vyhlásenie z roku 2026 nemohlo existovať v pôvodnom konaní a je logicky vylúčené, aby odvolací súd porušil právo žalovaného tým, že mu neumožnil predložiť dôkaz, ktorý v čase jeho rozhodovania fakticky neexistoval. Žalovaný nemôže namietat, že mu súd odňal možnosť predložiť listinu, ktorú si dal vyhotoviť až v reakcii na prehraný spor na odvolacom súde. Právne posúdenie záložnej zmluvy pri spotrebiteľovi spočíva v dvoch krokoch: 1. posúdenie statusu strán - či je záložca spotrebiteľom (vzhľadom na absenciu väzby k dlžníkovi) a 2. posúdenie obsahu zmluvy - či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky ktoré spôsobujú je neplatnosť. Záverom dovolací súd poznamenáva, že dovolacie konanie má preskúmvaciu povahu. Z tejto povahy činnosti dovolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ veci zistený súdom prvého stupňa, prípadne odvolacím súdom, nemôže byť v dovolacom konaní rozširovaný. To znamená, že správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (vrátane správnosti právnych záverov) nemožno posudzovať s prihliadnutím na nové skutočnosti, ktoré nemohol odvolací súd brať do úvahy, lebo nevyplývali z prednesov účastníkov. V súlade s § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a preto skutkovým podkladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu môžu byť len tie skutočnosti a dôkazy, ktoré strany uviedli v konaní pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom, a to v takom rozsahu, ako sú uvedené v súdnom spise alebo v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií (k tomu pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1413).

13. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva. Najvyšší súd dospel preto k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP.

14. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

15. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

16. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni najvyšší súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.